

“Жилищна политика и устойчиво развитие. България в контекста на Европа“

Георги Георгиев, първо издание, 2017 г., Издателство: Нов български университет,
ISBN: 978-954-535-947-7

Рецензенти:

Проф. д.а.н. арх. Атанас Ковачев, чл. кор. на БАН

Проф. д-р арх. Константин Бояджиев, Почетен професор на НБУ

Резюме:

Жилището е пресечна точка на значим обществен интерес в икономически и социален аспект. Поради този факт в страните – „стари“ членове на Европейския съюз процесите, свързани с планиране, финансиране, изграждане и експлоатация на жилищата са традиционно обект на държавна регулация и държавна политика най-вече в частта, която се отнася към социално уязвимите групи. Респективно осъществяването на жилищната политика се провежда от институции в обществения и частния сектор чрез квалифицирани за целта професионалисти. Обучението на тези професионалисти обуславя наличието на академични дисциплини в областта на жилището и жилищната политика в повечето университети в Западна Европа. Жилищната политика като академична дисциплина се отличава с мултидисциплинарен поглед върху предмета, което е единствено възможният подход за адекватно отразяване на нейната проблематика.

Архитектурната наука в България традиционно разглежда жилището преобладаващо от гледна точка на естетически, териториално-пространствени и социално-функционални критерии. От друга страна централизираното „социалистическо“ жилищно планиране в рамките на петилетните планове от преди 1990 г. възприема жилищната политика в контекста на механични количествени схеми, пренебрегвайки териториалната и социалната диференциация на явлениято. С развитието на териториално-устройственото планиране през 70-80 години на миналия век

в България се правят първите опити за комплексно разглеждане на въпросите на жилището като интегрален елемент на националната общественно-икономическа структура. Това, обаче, се случва главно в теоретичен план и не се обвързва с конкретни управленски решения при различните тогава политически и икономически условия.

В края на двадесети и началото на двадесети и първи век в дневния ред на обществото се налага с нарастващо значение темата за изчерпването на традиционните пътища за развитието на нашата планета, свързани с интензивно потребление на природни ресурси. Все по-актуални са тезите за край (граница) на растежа и свързаното с това устойчиво развитие. Монографията разглежда темата за жилището и жилищната политика в контекста на увеличаващия се в глобален аспект конфликт между природната среда и създадената от човека изкуствена среда в нейните разновидности. Този конфликт е очевиден за всички, той определя необходимостта от преосмисляне на фундаментални, системни ценности на съвременната цивилизация, които го обуславят - икономически, финансови, идеологически. Темата за устойчивото развитие има многообразни измерения, като една голяма част от тях касаят жилището и средата за обитаване.

В по-тесен контекст книгата цели да подпомогне научните изследвания и формирането на необходимите управленски политики в една мултидисциплинарна област, каквато е функционирането на жилището като част от пространствения, икономическия и социален организъм на България. В този смисъл в книгата се формулират основните проблеми и задачи, които стоят пред жилищната политика в България въз основа на анализ на теорията и практиката в европейските страни. Направен е изводът, че в периода след социално-икономическите промени в България се наблюдават отделни и некоординирани помежду си действия на държавата в жилищния сектор, като все още направеното е незначително в сравнение с повечето страни от Централна и Източна Европа. Съществува остра необходимост от незабавни действия за въвеждане на цялостна жилищна политика с приоритетни цели с оглед предотвратяването на задълбочаващите се негативни тенденции по отношение на състоянието на съществуващия жилищен фонд и на дисбалансите в структурата на собствеността на жилищата в национален мащаб. Всяко отлагане във

времето на натрупалите се проблеми в жилищния сектор намалява възможностите за тяхното успешно решаване и увеличава необходимите ресурси за това.

Изследването намира своя смисъл и в назрялата необходимост от разширяване на подхода към жилищната тема при обучението на студентите по архитектура в България, както и за нуждите на обучението на студентите от новосъздадената в Нов български университет магистърска програма по жилищна политика.